

Szarvas és Vidéke

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI DIJAK : Helyben egy negyedévre . . . 1.20 P. Vidéken egy negyedévre . . . 1.70 P. PÉLDÁNYONKÉNT 10 FILLÉR.	Szerkesztésért és kiadásért felel : MÜLLER KÁROLY	Főszerkesztő : Dr SIMA ISTVÁN	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL : I. ker. Deák F.-u. 13. Telefon : 109. Postatakarékpénztár csekk számla : 52.666.
TESSEDIK SÁMUEL SZÜLETÉSÉNEK 200. ÉVÉBEN			

A BOLSEVIZMUS MÉRLEGE Nagyválasztmányi ülés a MÉP-ben

A paraszti életforma felbomlott, a falu színei elhalványultak, az ember elszürkült, a parasztság eleje megsemmisült. A munkás maradt, ami volt. Tengernyi lemondás és szenvedés árán megszünt proletárelétének bizonytalansága, állandósult a megfélelvezhetetlen és megtámadhatatlan egyetlen munkaadótól, a monopolkapitalista államtól előírt munka, az ugyanettől a kizárólagos munkaadótól megállapított munkafeltételekkel. A cárizmus munkaviszonyaival alig felérő bér és munkaidő, de orosz földön eddig ismeretlen erőltetett munkaütem jellemző sajátosságaival.

Mit nyert a munkásság a proletáriátus diktatúrájával? Állandó munkaalkalmat (ha máshol nem, a szibériai erdősegekben, a tajgákban, addig lakatlan területeken, újonnan feltárt bányákban, a sarkvidék felé és Mongóliába vezető utak, vasutak építésénél), fejlettebb egészségügyi gondozást, olcsó tömegszórakozást, gyári klubokat („vörös sarkokat”) és a nevében gyakorolt hatalom illúzióját. Mit veszített? Társas életének, szakmai szervezkedésnek szabadságát, a jó és rossz, emberséges és embertelen, kedvező vagy kedvezőtlen feltételekkel munkáltató munkaadó között való választás lehetőségét, a munkafeltételek javításáért való küzdelem jogát. De ennél is többet: a család zárt otthonát, a családtagok közös heti szabadnapját, a megszentelt vasárnapot, lelki élményei külső kifejezésének szabadságát, a munkahely szabad választásának, a szabad költözködésnek jogát.

A külváros szétterpeszkedett. Kietlenségével, rútságával, erkölcsi posványával előntötte a kultúrközpontokat és ellepte az orosz falut is. Ma egész Szovjet-Oroszország egyetlen rút külváros. A maga stílusalanságával, módtalanságával és a tudatlanságtól hangos uniformizált micisapkás alakjaival. Az önmagáról nagyot álmódó, eszményekért hevülő, eszmei célokat követelő emberek ugyan hol vannak? Egyéniségük áldozataivá lettek, vagy „belső emigrációba” vonultak, önmaguknak élnek és a csillagokba tekintenek. De kevesen vannak. Hiszen a hosszú kísérletre el kellett bódítani az embert. A bódítószert a propaganda. Százmilliónál több orosz tegnap még nem gondolkodott, agysejtjei azt tudták, a nyelv azt ismételte, amit a szovjet propagandája leadott. Értelem helyett apró rádióevők működtek az orosz fejekben és minden száj apró hangszóró volt. Hiszen — másképpen ordított volna az ember a kísérletokozta fájdalomtól és az orosz nép egyetlen nagy üvöltése felrázta volna a világ lelkiismeretét. Ez az egyetlen magyarázata annak, hogy tegnap még sokmillió orosz fanatikusan küzdött az embertelenség uralmáért.

A vörös paradicsom mítosza addig tartott, míg a vörös legénység nem ismerte meg a német és a magyar katonát, ruházatát, fegyvereit, a velük hadakozó civilizált katonatársadalom életformáit. A mítosz egyszerre szétfoszlott. Ezentúl az orosz csak kényszeredetten küzdött a nálánál magasabb életelvek harcosaival.

Szovjet-Oroszországban öncélúvá vált minden, aminek rendeltetése, hogy eszköze legyen az emberi életnek. Eszközök azonban nem lehetnek magasabbrendű életértékek, tartósan nem lelkesíthetik áldozatra, önkifejtésre a rendeltetésük szerint öncélúknak teremtett embereket. A szovjetrendszerben a legmagasabb fokon a legretentőbb történelmi példázatban nyilatkozott meg korunk válságának alapoka, az embernek eszközzé aljasítása, az értékek természetes rendjének felborítása. Minden bizonyos, most is vannak, akik úgy vélekednek, hogy ha a bolsevista kísérlet egy emberöltőn át tartana, soha el nem képzelt jólét származna ebből az emberiség javára. Ezek nem gondolják meg, hogy a jövődöbéli jólét kovácsolásának jogcímén tömérdek szenvedés zúdítható az emberiségre és hol van a biztosíték arra, hogy ennek árán kialakul a vágyott, tökéletes emberi életforma?

Mindenki és minden uralom állíthatja, hogyha rendelkezésére bocsátják egy emberöltőn át az embermilliók sokaságát, akkor megvalósíthatja az álmok és regék aranykorszakát. Az ilyen állítás legyen mégolyan hangos és vakmerő, még nem biztosíték, ilyen ígéret még nem bizonyosság. A mai nemzedéket nem áldozhatjuk fel egyetlen politikai vágyalom kétesértékű reményeiért.

A bolsevizmus a „felvilágosodás” szellemi gyermekeként megsértette az isteni és természeti törvényt, amikor eszközként bánt az emberrel és kollektívizmusának nem tudott emberi értelmet adni. Már pedig az emberiség minden emberi intézmény egyetlen biztos alapja. Embertelenül az embert nem lehet boldogítani!

Ez a bolsevizmus tanulása!

(Dr. K. B.)

A Magyar Élet Pártjának szarvasi tagozata augusztus hó 30-án, vasárnap délután 3 órai kezdettel igen látogatott nagyválasztmányi ülést tartott a Polgári Körben, amelyen megjelent és fel is szólalt a kerület országgyűlési képviselője, dr. vitéz Zerinváry Szilárd is. Az ülést a Hiszekegy elmondása után Selmeczy Géza kerületi elnök nyitotta meg, rövid beszámolót adván a múlt nagyválasztmányi ülés óta folytatott pártmunkáról. Kegyeletes szavakkal emlékezett meg vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősi haláláról, majd a most megindult téliruhakerületi beszélt, egyhangú helyeslés mellett lerögzítette a párt azon állásfoglalását, hogy az akció minél sikeresebb lebonyolítása érdekében teljes erejével, lelkesedésével és súlyával igyekszik azt minél eredményesebbé tenni. A talpraesett megnyitó után dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselő szólalt fel. Röviden vázolta a külpolitikai és harctéri eseménysorozatot, majd a bel-

politikai helyzet taglalására tért át. Európai egység, magyar egység, bizalom és fegyelem — mondotta — azok a tényezők, amelyeknek jellemezniük kell jelen életünket. Egységesen kell nagy szövetségeseinkkel együtt a jövő Európája kiépítésén munkálkodnunk, magyar egységben vállalni a ma minden áldozatát, bizalommal lenni vezetőink iránt, s feltétlen fegyvellemmel állni a posztón, ahová sorsunk állított. Hálás szavakkal emlékezett meg azután Kormányzó Urunk országglásáról, majd további komoly, céltudatos, áldozatos munkára hívta fel a szarvasi választókerület népét. Nagy tetszést keltett felszólalása után Korim Kálmán kerületi titkár ecsetelte drámai erővel és színekkel a helyzetet, amely fokozottabb áldozatvállalásra kell buzdítson minden igaz, keresztény magyar embert napjainkban, különösképpen pedig a megindult téliruhagyűlési akció során.

A lelkes hangulatú nagyválasztmányi ülés Selmeczy Géza elnöki zárószavaival ért véget.

Befejezéshez közelednek a Tessedik ünnepek előkészítő munkálatai

A szoborleleplezési beszédet Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter mondja. A vasárnapi ünnepeket a rádió is közvetíti

Több lapszámunkban jeleztük már, hogy a Szarvasi Öregdiákok Szövetsége, karöltve a Tessedik - emlékbizottsággal, s valamennyi szarvasi társadalmi és kulturális egyesülettel, intézménnyel Tessedik Sámuelnek, a világhírű szarvasi pap-gazdának a szobrát országos ünnepek keretében leplezi le. A szeptember hó 12., 13. és 14. napjain rendezendő ünnepeksorozatnak a legkiemelkedőbb része természetesen magának a szobornak a leleplezése lesz, amely előtt az ünnepi beszédet Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter mondja. Nem kevésbé tart az érdeklődésre számot az ugyanezen napokon a Horthy Miklós sporttelepen és az Erzsébet-ligetben rendezett vármegyei mezőgazdasági kiállítás és állatvásár. Az ünnepek országos érdeklődés középpontjában állnak, s igen sok vendége lesz ez alkalommal Szarvasnak, nemcsak a SzÖSz tagjai, hanem a magyar közélet egyéb nagyságai és

vezetőférfiai közül. A főünnepség vasárnap lesz, ennek főbb mozzanatai a következők: reggel a Budapest és Orosháza felől érkező vonatknál a SzÖSz tagjainak és a magyar gazdasági élet kitérőseinek fogadtatása. A vasúttól ünnepélyes bevonulás lesz és az érkezőket a rendelkezésre bocsátott fogatokon viszik a kijelölt szállásokra.

13-án, vasárnap délelőtt 9 órakor ünnepi istentisztelet lesz az ótemplomban; 10 óra 20 perckor a Budapestről érkező előkelőségek fogadtatása a vasútnál; 11 óra 10 perckor az Erzsébet-ligetben rendezett kiállítás ünnepélyes megnyitása és a kiállítás megtekintése. A kiállításra kedvezményes jegyek a jelentkezéskor igényelhetők; 12 óra 10 perckor Tessedik Sámuel szobrának ünnepélyes leleplezése a róla elnevezett téren. A szoborleleplezési ünnepélyt a rádió 50 perccel át közvetíti; 1 óra 15 perckor egytálételes közebed az Árpád nagytéremben; 3 órakor a régi

Ára 10 fillér

gimnázium épülete elől és az egyik tanteremből rádióközvetítés lesz. Innen fog elhangzani dr. Nádor Jenő előadása.

A Tessedik Sámuel mezőgazdasági emlékkiállítás és vásár megvieszerte nem várt, meleg érdeklődést váltott ki, s a rendezőségnek máris nagy gondját képezi a nagyméretűnek ígérkező kiállítás és vásár megfelelő elhelyezése, rendezése. Jövőheti lapszámunkban közölni fogjuk részleteiben is nemcsak az ünnepségek végleges programját, hanem azt is,

hogyan a vidékiek közül kik, s mivel vesznek részt a kiállítás és vásáron.

A rendkívül nagy érdeklődésre tekintettel a kiállítás, vásár és leleplezési ünnepségek rendezőbizottsága ezúton is kéri Szarvas polgárságát, hogy nélkülözhető szobáit, fogatját bocsássa rendelkezésre, s mielőtt a cserkészfiúk esetleg megjelenének a rendezőség ezirányú kérelmével, meglévő és rendelkezésre bocsátásra szánt szobáikat és fogatjaikat jelentsek be a gazdasági tanintézet

titkári hivatalában a délelőtti 8—12 és délután 3—5 óra közötti időben.

Méltóképpen lesz képviselve az ünnepségeken a SzÖSz, a különféle országos intézmények, a vármegye, s bizton hisszük, Szarvas polgársága sem marad el, s impozáns módon fog megnyilatkozni kegyelete, hálája és elismerése azzal az emberrel szemben, aki világszerte nagy visszhangot keltett. gazdasági elgondolásait legközvetlenebb munkatársai a szarvasiak javára és boldogulására oldotta meg.

— Halálozás. Csütörtökön éjjel tragikus hirtelenséggel, 67 éves korában elhalálozott dr. Dérczy Ferenc nyugalmazott községi jegyző. Dr. Dérczy Ferenc az egyik legnagyobb körültekintést, gondosságot, felelősségtudatot igénylő községi ügyosztály, a katonai, munkás- és gyámügyi osztály élén állott hosszú évtizedeken át olyan időkben, amikor éppen erre az ügyosztályra a legtöbb és legfelelősségteljesebb munka hárult. Tisztét mindig a leghűségesebb tisztviselői erényeivel, de a rideg parafusnak az étellel összeegyeztetésével látta el felettesei és a nagyközönség mindenkor elismerése mellett. Fáradozását felettes hatósága méltányolta is, s több ízben a legmagasabb helyekről kapott elismerő dicséretet. Pár hónapja vonult nyugdíjba, lázas munkaszeretete azonban a pihenés napjaiban is a munkához űzte, s nap, mint nap láttuk a község lakossága ügyes-bajos dolgaiban eljárni régi munkaterületén. Kiváló tulajdonságai, emberszeretete, képességei és igyekezete széleskörűen vívta ki a megbecsülést, tiszteletet és szeretetet a magyar köz-tisztviselővel, legfőképpen pedig a saját személyével szemben. Halála a tisztelők, barátok nagy tábort rendítette mély-ségesen meg, akik az augusztus 29-én megtartott végtisztességén nagy számban és óriási részvét mellett kísérték utolsó útjára. Az elhunytban dr. Dérczy Ferenc, a Vas és Fémközpont vezető igazgatója és Dérczy Antal községi tisztviselő édesatyjukat gyászolják. Sirjánál kartársai, tisztviselőtársai és a nagyközönség nevében vitéz Biki Nagy Imre községi főjegyző mondott megható búcsúztatót.

Tanítói gyűlések Szarvason

F. évi augusztus hó 29-én tartotta meg a békési egyházmegye és a bányai egyházkerület tanítószága évi rendes közgyűlését az egyházi díszteremben. A nehéz viszonyok dacára mintegy 80 tanító gyűlt össze az egyházkerület minden részéről, bizonyosságot annak, hogy az evangélikus tanítószág még átmenetileg a háború tartamára sem veszi le a napi-rendről a népnevelés problémáit, meggyőződése lévén, hogy a népnevelés ügye a nemzet legelsőrendű kérdései közé tartozik, amelyet egy pillanatig sem szabad elhanyagolni.

A gyűlések a nagy Tessedik szellemében folytak le, nemcsak azért, mert a Tessediket ünneplő Szarvas akácfája kegyeletes megemlékezésre int, hanem azért legfőképpen, mert az evangélikus tanítószág kötelességének és hivatásának tekinti, hogy korát évszázadokkal meg-

előző és az egész világ legelső gyakorlati iskoláját létesítő nagy úttörő pedagógiai elveit a magyar nép boldogulása érdekében megvalósítsa.

A gyűlések előadói közül különösen kiemelkedik Dedinszky János csabai ev. lelkésznek a népiszkolai hittantantásról rendkívül érdeklődést keltő és lebilincselő előadása, amelynek során az előadó úgy a tanítás célját, mint a módszerét illetően meglepően új irányelveket jelölt meg, azt az érzést és meggyőződést keltve a hallgatóságban, hogy végre megismerték azt a régen keresett utat, amelyen haladva elérhetik a népiszkolai hittantantás igazi célját: az egyházi közösségbe beilleszkedni tudó vallásos, imádkozó ember nevelését.

A másik előadó Szakács György szarvasi tanító, aki Tessedik Sámuel pedagógiájá-

ról, a harmadik Megyeri György, aki a VIII. osztályú népiszkoláról tartott igen értékes előadást.

A szarvasi tanítószágnak országoszerre elismert kiválóságát bizonyítja, hogy a megejtett tisztújítás során a szarvasi tanítók vezetőszeret kapnak úgy az egyházmegyei, mint az egyházkerületi egyesületekben. Nevezetesen: Rohoska Lajos egyházmegyei egyesületi elnök, Melis Mihály az egyházkerület elnöke, Lelkes Pál titkára, id. Lipták Mihály pénztárosa lett. Az egyházkerületi egyesület elnökévé újra a tanítói közélet terén kimagasló érdemekkel bíró, országos hírv. csabai tanító: Darida Károly lett egyhangúlag megválasztva.

A gyűlések szellemére és hangulatára jellemző, hogy az ország minden részéről ide sereglett tanítók tapasztalatokban meggazdagodva és jó emlékekkel távoztak Szarvasról.

Nagy sikere, szép eredménye van a szarvasi járásban máris a téliruhagyűjtési akciónak

A múlt hét elején a szarvasi járás valamennyi községében megindult téliruha gyűjtés el sem képzelhető eredménnyel folyik. Örövendetesen állapították meg az illetékesek, hogy adakozók között nemes verseny folyik, s az adományokból kitűnik, hogy a lakosság körében nemes verseny indult és mindenki igyekszik töretlenül a legtöbbet adni. Külön dicséret illeti a leventéket, akik immár egy hete végzik munkájukat

töretlen lelkesedéssel és buzgalommal. Nagyon sok komoly értéket képviselő dolgot: szőrméket, bundákat, sálakat, trikókat, kesztyűket stb. láttunk az összehordott anyagban. Lelkesítőleg hatna bizonyára azok részére, akik még nem adtak, vagy szűkkeblűek voltak, ha az eddigi anyagot arra alkalmas helyen kiállítanák! Másutt is megteszik! A részletes eredményről jövőheti lapszámunkban írunk.

Hirek

Istentiszteletek:

A szarvasi ág. h. ev. ó-templomban vasárnap délelőtti 8 órakor tót, délután 6 órakor magyar, az újtemplomban délelőtti 9 órakor magyarnyelvű istentisztelet tartanak.

Istentiszteletek a szarvasi róm. kat. templomban: vasár- és ünnepnap délelőtti fél 9 órakor csendesmise, 10 órakor szentbeszéd, nagymise. Délután 6 órakor ájtatosság. Köznapokon szentmise fél 8 órakor.

Szarvason református istentisztelet tartanak vasárnap délelőtti 10 órától az Arvaház dísztermében.

SZEPTEMBER

A nyár az ősze szenderül —
Fecske, gólya itthagya fészket,
S a rózsák közé gaz vegyül.

Az őszi riogat mindenütt,
Sárgul, hull a falevél,
S a téli gond fejünkre üt.

A Körösön zöldár úszik —
Meg-megremeg az erdő is,
Mert benne már őszi bokázik.

És károg a hollóserg —
A gyümölcs lassan leérik:
És az ember elmereng...

CSERHÉNYI PAL.

— Halálozás. Liska János sertés- és jószágkereskedő 43 éves korában hosszú szenvedés után elhalt. A megboldogult általánosságban szeretve-tisztelt tagja volt Szarvas iparostársadalmának, kit augusztus hó 28-án a barátok és tisztelők nagy tábora kísért nagy részvéttel utolsó útjára.

— Halálozás. Kondacs András Tibor, a Vajda Péter gimnázium volt tanulója, néhai kedves emlékü Kondacs András ev. tanító és Melich Judit fia f. hó 2-án 19 éves korában hosszú, kínos szenvedés után elhalt. Fiatal, reménydús életére korán tett pontot a kérelhetetlen halál. Elment, mielőtt még igazán örült volna az életnek, mielőtt még teljesíthette volna édesatyjától örökségül reá maradt nemes hivatását: boldoggá tenni az édesanyát testben és lélekben gyarapodásával, gyámoltatni, vigasztalni őt, ki egész életét, munkáját egyedül gyermekeinek szentelte megboldogult férje emlékeztében. A jó Isten nem így akarta, magához szolgáltotta édesatyját, s kis húga mellé, megtört szívű édesanyját, testvérét, rokonságát, ismerőseit nagy szomorúsággal. Temetése szept. hó 4-én volt az egész község osztatlan, óriási részvéte mellett

Hirdessen lapunkban

GAZDÁK FIGYELMÉBE!

Lucernamagot, lóheremagot, napraforgómagot, tökmagot, repcemagot, köles-, len- és egyéb magvakat legmagasabb áron vásárol a

SZARVASI TAKARÉKPÉNZTÁR

— mint a „FUTURA” főbizományosa —

Szent István király utca 51. — Telefonszám: 65.

ÉS ALBIZOMÁNYOSAI: Szarvason: Maczik János, Öcsödön:

Dezso Sándor, Beszentandrás: Gázso János és Csonki A.,

Kenderesen: Szabegyházi János, Csabacsüdön: Janurik P.

Főszolgabíronk kitüntetése.
Dr. vitéz Zerinváry Szilárd országgyűlési képviselőnk től nyert értesülésünk szerint járásunk közismert és megbecsülésben álló, fáradhatatlan agitációs és munkabírási főszolgabírája, dr. Ugrin László, az 1918-as időkben tanúsított hazafias magatartása, elismerése és jutalmazásaként megkapta a nemzetvédelmi keresztet. Büszkének vagyunk e kitüntetésre, mert tudjuk és érezzük, hogy a szívünkhöz legközelebb álló olyan talpig magyar ember kapta azt, aki azóta sem szűnt meg ugyanabban a szellemben folytatni építő munkáját, amely szellem és építő munka elismerése e díszes kormányzói kegyben nyert kifejezés; és boldogok is vagyunk, mert látjuk, hogy dr. Ugrin László minden ő kiválósága, erénye és erejével a nagy Haza keretén belül a miénk szarvasiaké legkiváltak.

Losonczy miniszter Békés megyében. Illetékes közlés szerint Losonczy István m. kir. közellátásiügyi miniszter október hó folyamán Békés vármegyébe érkezik. Utjának részletes programját annak idején közölni fogjuk.

Nyugdíjbevonulás. Duhaj Pál közs. végrehajtó f. évi június hó 1-ével négytizedes hűség szolgálatteljesítés után a jól megérdemelt nyugalomba vonult. — Egészségben töltse pihenése napjait.

Rendes képviselőtestületi közgyűlés. Szarvas nagyközség képviselőtestülete 1942. évi első rendes közgyűlését szeptember hó 5-én, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel fogja megtartani. A közgyűlés tárgysorozatán a község háztartásával kapcsolatos kérdések, a különféle alapok és üzemek 1943. évi költségvetési tárgyalása szerepel, valamennyi olyan kérdés, amely a nagyközség érdeklődésére méltán tart számot. Jövőheti lapszámunkban éppen ezért részletes beszámolót adunk.

A kondorosi mozi adománya. Özv. Prófét Ödönne, a kondorosi mozitulajdonosa szép tanujelét adta a hazafias áldozatnak, amikor egyik előadás tisztá jövedelmét, 280 pengőt juttatott el a községi előljáróhoz, hogy ez az összeg a keleten harcoló honvédeknek téli melegruhát vásároljon. Az előljáróság az átadott összeget ruhavásárlásra fordította, s azt a rendeltetési helyre elküldte.

Üdvözlők a szovjetfrontról. Bizonyára sokan vannak szarvasi és környékbeli olvasóink közül olyanok, akik a szovjetfrontról nekik szánt üzeneteket éppen mert nincsen rádiójuk, nem hallják meg, vagy azokról csak nagy késések után értesülnek. Szerkesztőségünk, mely készséggel igyekszik minden olvasóinknak segítségére lenni, elhatározta, hogy a bennünket szarvasiakat, valamint a szatmári, öcsödi és kondorosi üzeneteket rövid kivonatban elővetkező számunktól kezdődően közölni fogja. Kéri a közönségét, kísérelje azt a javaslatot figyelemmel, ki tudja, ki mikor talál majd abban megnyugtató üdvözlőt és híradást.

Hatalmas tömegsiker a „Valborg-éji kaland” című svéd film előadásain

Múlt hét szombatján, aztán vasárnap és hétfőn egy világ-hírű magyarul beszélő svéd film, a „Valborg-éji kaland” ment táblás házak mellett a Turul-moziban. A mozilátogató közönség szinte örömmel látja a hétről-hétre lepergő kiváló filmalkotásokat a Turul-moziban s megjelenésével méltányolja is a tulajdonosok igyekezetét. E filmnél is előfordultak esetek, amikor már a jegy-

igényeket kielégíteni nem tudták. A héten ismét egy nagy-sikerű filmremekmű készül bemutatásra a „Szudáni szerelem” címmel. A pompás meseszöveg, a kiváló rendezés, a nagyszerű szereplőgárda s legvégül a tény, hogy a felvételek oly sok újszerűséget és látványosságot visznek a vászonra, biztos zálogai annak, hogy ez a film is megnyeri majd a látogató közönség tetszését.

Beiratás. A Vajda Péter-gimnáziumban a beiratások szeptember 7-én és 8-án reggel 9-11 és délután 3-5 óráig lesznek a tornateremben. A tanévnyitó ünnepélyre 9-én reggel egyegyed 10 órakor kell gyülekezniük az ev. tanulóknak, kiket az osztálytanárok fél 10 órakor a templomba vezetnek. Maga az ünnepély 10 órakor lesz a tornateremben. A tanítás 10-én reggel 8 órakor kezdődik.

Korpakiosztás. Aki július hó folyamán búzát szállított Félix János „Hombár” bizományos raktárába és a korpát nem vette át, jelentkezzen gabonalapjával és a búzaátadását igazoló narancssárga cédulával a korpa átvétele végett f. hó 9-én, mert ellenkező esetben azt más igénylő részére fogjuk kiadni. Ugyancsak jelentkezzenek saját érdekükben, akik bármilyen terményt adtak át és a gabonalapra nem lett beírva még az átvétel, hogy azt a gabonalapra is igazolhassuk. Búzátképgabonaszelvénnyre kiadunk. Félix János, Hombár albizományos, IV. kerület 162. szám alatt. (Glasiusz-féle magtár.)

Felhívás. A Tessedik emlékkiállításal kapcsolatosan e hó 13-án, vasárnap este 8 órakor rendezendő lampionos csónakfelvonulás sikere érdekében felkérem Szarvas nagyközség összes csónaktulajdonosait, hogy azon résztvevni szíveskedjenek. Bővebb felvilágosítást a gazdasági tanítészben Jeney tanár nyújt.

Tiltott kártyajáték haszon nélkül. Filyó Mihály és 5 társa, valamennyien szarvasi lakosok egy kocsmá csendes zugában átkarjálták a 29-éről 30-ára virradó egész éjszakát. A nagy csata eredménye az lett, hogy Filyó valamennyi társa összes pénzét elnyerte, sőt két partnerének a kabátját is, mit csak abban az esetben volt hajlandó tulajdonosaiknak visszaadni, ha azok ígéretet tesznek arra, hogy 50 pengőt fizetnek neki a kabátok darabjéért. A kellemetlen az lett a dologban, hogy az egyik pincér a nyert pénzből 200 pengőt, egy zenész pedig 100 pengőt elemelt, míg a kabátvita folyt a partnerek között. A kártyacsata valamennyi résztvevője, beleértve a pincér és zenészt, is a csendőrségre került, mely tisztázva az eset körülményeit, megindította ellenük a hivatalos eljárást.

Árdrágító visszaélések. A „fekete piac” nap, mint nap több munkát ad a hatóságnak, s se szeri, se száma az ezzel kapcsolatos feljelentéseknek és bírósági ítéleteknek. Legújabbban az ilyen hírekről értesültünk: Sznyida István 4 társa, valamennyien szarvasi lakosok, a község határába, a termelők tanyájára kimenve a megállapítottnál lényegesen magasabb áron gyűjtötték össze a vaját, hogy azt azután valószínűleg Budapestre szállítva busás haszonnal adják „feketén” el. Ki tudja mióta folytatják üzelmüket, most azonban rajtaszettek, a csendőrség elkapta őket, a náluk talált árukat elkobozta,

Köszönetnyilvánítás
Mindazon rokonok, jóbarátok, ismerősök, akik felejtethetetlen kisleányunk,
ORDELT ILONKA
tragikus elhunyt feletti mélységes gyászunkban, a megboldogult végültszességén megjelenve, együttérző részvétüknek tanujelét adták, ezúton fogadják vigasztalan szívünk köszönetét.
Békésszentánrás, 1942. szept. hó
Ordelet K. Rozsó és családja.

Köszönetnyilvánítás.
Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősöknek, kik drága jó férjem végültszességén megjelenve, nagy faldalmamat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton fogadják köszönetemet.
Szarvas, 1942. szept. hó.
171 Özv. Liska Jánosné.

Köszönetnyilvánítás.
Mindenkinek, aki szeretett testvérünk,
HOLÉCZY MÁRIA
elhunytakor részvétét nyilvánította, temetésén megjelent, kocsit, koszorút vagy virágot küldött, s ezzel bánatunkat enyhíteni igyekezett, ezúton fejezzük ki halás köszönetünket.
Szarvas, 1942. szeptember hó.
A Holéczy-család.

s a Hangya üzletében kimérette, a tettesek ellen pedig illetékes helyen megtette a feljelentést. — Ugyancsak árdrágítást követelt el Bencsik Ilona békésszentánrás lakos is, aki a tejet hordta be Szarvasra, s itt 40 filleres literenkénti áron hozta forgalomba. Rajtavasztott, a csendőrség feljelentette, s a bíróság nyilván példás büntetést fog majd rá kiszabni. — Fulajtár Györgyné szarvasi lakos viszont csirkét és tojást árdrágított, s ezért kell majd a bíróság előtt felelnie. — Szarvas lakossága, amely különösen a tej és tejtermékek hiányát érzi különösképpen, példás büntetést vár a fenti esetekben is, hogy végre elmenjen a kedvük az igazán jogosulatlan haszonszerzéstől nemcsak a szenvedő alanyoknak, hanem azoknak is, akik a példából tanulni tudnak és akarnak.

Túlmunkadíj fizetés. Az iparügyi miniszter a felmerült kétségek eloszlatása érdekében megállapította, hogy nincsen olyan jogszabály, amely a túlmunkadíj fizetésének kötele-

Klimaj János fakereskedő
Épületfa, tűzifa, szerszámfa, és építkezési anyagok eladása. Fatelepem Szarvas csabai-út mellett, vasúti síneken túl, Buk-féle városi portán. Kérem a n. é. közönség pártfogását
Klimaj János
kőműves- és ácsmester. 166

Hengercsiszolás
elektromos hideghegesztés shaping — gyalu fejpadmunkák, lyukasított lemezek, graepeltőrekróstaták, kalapácsos örlőgépek, öntöző szivattyúk, — motorral is nagyhegesztések.
OSGYÁN mérnök
Békéscsaba
v. rohamzáslőaljas tart. üszt. 3

TEMETÉSEKET
a legnagyobb gonddal végzem, legegyszerűbbtől a legdíszesebbig, a legnagyobb igényeket is pontosan kielégítek. Halottszállítás, exhumálás nálam megrendelhető
Hantos György
temetkezési vállalkozó.
II. kerület Beliczey-út 17.

zetségét megszüntette volna. Hiába függesztették fel tehát a munkaidőt szabályzó rendeleteket, az ezekben a rendeletekben, valamint a legkisebb munkabérek megállapító határozatokban foglalt, a meghatározott időn túl végzett minden munka magasabb díjazására vonatkozó rendelkezéseket ma is alkalmazni kell. Az iparügyi miniszter állásfoglalásából nyilvánvaló, hogy helytelen volt egyes munkaadónak az a törekvése, amellyel a munkaidőre vonatkozó rendelet felfüggesztését úgy igyekeztek magyarázni, hogy ez mentesíti őket a magasabb túlóradíjak fizetésétől

Koszorú, virágcsokor
megrendelhető a Krebs kertészetben. — Telefonszám: 117

Egy szoba-konyha bútor és egy drb kályha eladó. I. kerület 100. 179
III. ker. 78 számú ház eladó. Érdeklődni lehet Kondacs borbélynál. 180

ELADÓ HÁZAK: 1 ker. 184. sz. sarokház, melléképületekkel; 1. 432. sz. cseréppel fedett beltelkes lakóház, melléképületekkel; Elsőrangú helyen egyegyed házfűrés; 170 négyz. üres telek sarok mellett; Kondorosi piactér mellett lakóház felszerelt sütődével.

ELADÓ FÖLDEK: 2400 négyyszögöl területű I. osztályú szántó a Magincez-dűlőben; 24 hold herósföldnek alkalmas szántó Décsen; 14 hold szántó a Décsi lapon; 8 hold szántó a Tóniszálláson; 34 1/2 katasztrális hold szántóföld és 17 hold kaszáló Külső Ecseren; 50 hold szántóföld Kiskirályáson; 137 katasztrális hold szántóföld — esetleg több tételben is — a kiskirályági határban (volt Sztrehovszki-féle); 58 hold szántó a mezőtúri határban; 241 négyyszögöl Dinnyeföld Nyulzugban. 4 járás közös legelő Tóniszálláson; 4 hold lucernával bevetett föld, kövesút mellett; 165 katasztrális hold szántóföld — 2 tanyával — Józsefszálláson.

VENNE MEGBÍZÓNK: 400-500 négyyszögöl dinnyeföldet; 10 h. szántót tanyával; kb. 70 hold földet város közelében; 6-8000, továbbá 8-10 000 pengő értékű lakóházat

Bővebb felvilágosítást nyújt a Szarvasi Hitelszövetkezet mint az O. K. H. tagja pénztintézet,
ahol ingatlanok adás-vételével, közvetítésével is foglalkoznak. Ugyanezen pénztintézetnél kamatmentes kölcsönt folyósítanak azon gazdáknak, kiknek lovaikat a honvédség igénybe vette.

TURUL-MOZGÓ TELEFON: 165.
Szept. 5-én, szombaton fél 7 és 9 órakor; 6-án vasárnap 3, 5, 7, és 9 órakor;
Szudáni szerelem
Magyarul beszélő film. Kiegészítő: Magyar és UFA híradó.
Szeptember 9-én szerdán fél 7 és 9 órakor, 10-én csütörtökön fél 7 és 9 órakor
Az utolsó menet
NAGYSZERŰ KIEGÉSZÍTŐ

TANKÖNYVEK

(újak és használtak) raktárról azonnal vásárolhatók készpénzfizetéssel

MÜLLER KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN!

Iskolakönyvek, füzetek
írások, valamint az
összes iskolai cikkek
nagy raktára, a kör-
nyék legelőnyösebb
bevásárlási forrása!

SZARVAS
Horthy Miklós út
Telefonszám 109

TESTEDZÉS APRÓHIRDETÉSEK

Turul—Békési ISE 2:1 (0:0)

I. o. bajnoki, Békésen Vezette: Tomka

Az Oszvár nélkül kiálló Turul Békésen is megszerezte a két pontot, melynek birtokában már 5 ponttal rendelkezik a szarvasi fekete-fehér együttes és az MSE-vel holtversenyben az első helyen áll. A két csapat: Turul: Melis — Janúrik, Sznagyik — Lapis, Herczegh, Kuhajda — Csatai, Szabó, Bankó, Podmaniczki, Kerekes; BISE: Virágos — Asztalos, Szeles — Csávás, Szűcs, Illés — Ács, Kovács II, Asztalos, Tazler, Zanócz.

Az első féldőben váltakozó játék folyik. A Turul támadásai veszélyesebbek. A BISE-csapatok is próbálkoznak, de a Turul kitűnő védelme igen kemény dió számukra. A 18. percben Herczegh góltérdemlő szabadrúgása a kapufán csattan. A BISE egyik veszélyes támadása után Asztalos lövését Melis bravúrosan menti, majd Kerekes hagy ki nagy helyzetet, amit Bankó is megismétel.

A második féldő első eseménye Csatai nagy lövése, amely a belső kapufától pattan ki; a BISE ezt is szerencsésen megúszta. Meglepetésként hat a 12. percben a BISE Ács révén szerzett gólja, hiszen a Turul támad állandóan, 0:1. Nem sokáig tart a békésiek öröme, mert a 15. percben ki is egyenlít a Turul: Herczegh szabadrúgását Szűcs rosszul menti, és a labda gólba hull (öngól), 1:1. A Turul ezután még meggyőzőbben játszik, mint ellenfele, s a BISE t a góloktól csak Szűcs és Virágos remek játéka menti meg. A békésiek durva játékba kezdenek, Tomka azonban megtorol minden sportszerűtlenséget; így jut Virágos a kiállítás sorsára utarúgásért. Szeles áll be a kapuba. A 34. percben lövi győztes gólját a Turul: Kerekes pompás elfutás után védhetetlenül bombáz a lécc alá, 2:1 A hátralévő időben is a Turul van fölényben.

A Turul meglepően jó játékkal győzte le ellenfelét. A csapat minden tagja kitett magáért. Végig nagy lelkesedéssel és győzniakarással küzdöttek. Külön említést érdemel Herczegh nagyszerű játéka, aki ezúttal is a mezőny legjobbja volt. Még Podmaniczki és Melis voltak a csapat feltűnően jó tagjai. A BISE-ben Kovács I, Szűcs és Asztalos jeleskedtek. Tomka hibátlanul látta el feladatát.

B. AEGV—Turul II 7:4 (1:0)

A Turul II vasárnap itthon a békéscsabai AEGV csapatával játszott másodosztályú bajnoki mérkőzést, amelyből a jobban játszó vendégek kerültek ki győztesként. A Turul II vereségét tartalékos felállítása menti. Góllövők: Kurázs (4), Gólent, Kliment, Gaál, illetve Fábri (2), Bobvos (2). Kiténtek: Kovács, Kliment, Kurázs, Gaál (AEGV), Kelemen II, Fábri és Lehoczki (Turul). — Magyar dr. játéke vezető kitűnően vezetett.

A „Körösvidéki Kerület“ I. o. mérkőzéseinek időpontjai

Szeptember 6: Turul—Rokka, N. MÁV—GyTE, CASS—NSC, MSE—OMTK, GyAC—B. Hunyadi, Gyomai TK—BISE, Tótkomlói Levente—KoTE.

Szeptember 13: GyTE—GyAC, BISE—N. MÁV, B. Hunyadi—Tótkomlói Lev., NSC—GyTK, MSE—B. Rokka, KoTE—CASS, Turul—OMTK.

Szeptember 20: OMTK—NSC, GyAC—BISE, GyTK—N. MÁV, Tótkomlói Levente—B. Rokka, CASS—Turul, MSE—KoTE, GyTE—B. Hunyadi.

Szeptember 27: B. Rokka—Hunyadi, OMTK—GyTE, Turul—MSE, N. MÁV—NSC, BISE—KoTE, GyAC—Tótkomlói Levente, GyTK—CASS.

Október 4: OMTK—N. MÁV, BISE—Tótkomlói Levente, B. Hunyadi GyTK, B. Rokka—GyAC, GyTE—Turul, KoTE—NSC, CASS—MSE.

Október 11: OMTK—N. MÁV, NSC—GyTE, BISE—Hunyadi, KoTE—OMTK, GyAC—Turul, GyTK—Tótkomlói Lev., CASS—B. Rokka.

Október 18: GyTK—Turul, Tótkomlói Levente—MSE, N. MÁV—CASS, GyTE—B. Rokka, OMTK—BISE, B. Hunyadi—KoTE, NSC—GyAC.

Október 25: GyAC—N. MÁV, Turul—NSC, Hunyadi—CASS, OMTK—GyTK, Tótkomlói Lev.—GyTE, BISE—Rokka.

November 1: Rokka—OMTK, NSC—B. Hunyadi, N. MÁV—Tótkomlói Lev., MSE—GyAC, GyTE—CASS, KoTE—GyTK.

November 8: GyAC GyTK, Tótkomlói Lev.—Turul, CASS—BISE, KoTE—GyTE, NSC—MSE, B. Hunyadi—OMTK.

November 15: CASS—OMTK, GyTK—MSE, NSC—Tótkomlói Lev., KoTE—B. Rokka, BISE—GyTE, Turul—N. MÁV.

November 22: B. Rokka—NSC.

„Körösvidéki Ker.“ I. o. állása

1. Mezőberény SE	3	2	1	0	5:3	5
2. Szarvasi Turul	3	2	1	0	5:3	5
3. Gyulai AC	2	2	0	0	13:1	4
4. Nagyv. MÁV	2	2	0	0	5:2	4
5. Tótkoml. Lev.	2	2	0	0	5:3	4
6. Gyulai TE	2	1	1	0	5:4	3
7. Békési ISE	3	1	0	2	4:5	2
8. Bcsabai Rokka	2	0	1	1	3:4	1
9. Gyomai TK	2	0	1	1	6:7	1
10. Kondoros TE	3	0	1	2	3:10	1
11. Nagyszalonta	1	0	0	1	1:2	0
12. Orosházi MTK	1	0	0	1	2:3	0
13. B. Hunyadi	2	0	0	2	3:5	0
14. Sarkadi CASS	2	0	2	0	1:10	0

Ügyes fiút molnártanoncnak felvesz dr. Podany Pál és Társai Gáspár-malom.

Mezőtúri iskola mögött 12 kat. hold föld felibe vagy bérbe kiadó. Értekezni Borgulya Endre tanfőnök. Központi isk.

12 hold föld rajta 45 hold lucerena, 1 hold erdő, 15 hold kaszáló és here eladó Békésszentandrason a szentesi kövesút mellett. Érdeklődni: Bagi István főjegyzőnél lehet.

Inkei-Kálán 6 és fél hold föld sürgősen eladó. Érdeklődni Kriska kereskedőnél. 113

Eladó Józsefszálláson 8400 négyszögöl szántóföld és 9 hold tanyával Csaszvan Györgynél tanya 515. 115

Békésszentandrás határában a Gődényalján V. külker. 43 sz. alatt Kertész Imrénének 24 hold földje épületekkel eladó. Érdeklődni a helyszínen vagy Bocskai-utca 6 sz. háznál. 119

III. ker. 305 számú ház feleresze eladó. 120

Csinosan bútorozott-utcai szoba különbejárattal kiadó II. ker. 330 sz. 121

Egyszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó házaspárnak. Cím a kiadóban. 124

5 kishold föld eladó társulati tanya mellett. Érdeklődni IV. ker. 99. Ugyanott egy kerékpár is eladó. 125

Birkát feliből kiadnék 20 darabot. Érdeklődni Sutyinszki Pálnál Csabacsúd, Dögös. 126

Nagyobb irodai asztalt, irodaszekrényt és egy frögépasztalt venne a Hangya Szövetkezet 105

I. ker. 304. sz. feleház, Józsefszálláson 50 hold föld tanyával, Nádas-dűlőben 1 és fél hold eladó. Jelentkezni: dr. Csicsely Mihály ügyvédnél. 110

Az ev. egyházmegye 33 kat. holdnyi jözsefszállási földje felesmüvelésre vagy bérbe kiadó. Közlebbi felvilágosítást ad Szarvason az ev. esperesi hivatal, Orosháza pedig dr. Németh Lajos egyházmegyei ügyész. 123

Özv. Potoczki Györgyné Sztrázs-halom melletti hagyatéki földje gyümölcsfákkal kiadó. Érdeklődni ugyanott. 133

Körmöczy János III. ker. Bethlen-utca 244/b félportás háza eladó. Érdeklődni Felker Józsefnél III. ker. Jókai Mór-utca 142 szám alatt. 137

Vasútállomás közelében 1315 négyszögöl föld eladó. Beépítésre is alkalmas. Érdeklődni Veles kézbesítőnél. 138

20 hold föld a mezőtúri határában közvetlen az iskola mellett haszonbérbe vagy örökáron eladó. Érdeklődni I. ker. 151 szám. 139

300—500 négyszögöl vetemény föld eladó. Érdeklődni: IV. ker. 404 sz. a. 140

Tanya nélkül 10 kat. és 20 kat. hold szántó vagy tanyával, 80 kat hold szántó

bérbe kiadó

Dísznóhalomnál. Érdeklődők forduljanak Kovald Péter képviselőhöz Szarvas, I. kerület Deák Ferenc utca 125 szám. 152

Eladó 5 kishold föld tanyával II. külker. 195 szám. 141

Keveset használt férfi kerékpár és I Orion hálózati rádió eladó. Horváth Pál Ócsód, 315. 145

Szilágyi Lajosnak az öcsödi határában a szentesi-út mentén 11 hold elsőosztályú földje eladó. Alsórézsi nyomás 85/2 szám, Mezőtúr. 146

Üzlethelyiség kiadó (árva ház mellett): Angóra gyapjúfonást vállalok; Csabacsúdon orosházi-út mellett 5 hold szántóföld eladó. Érdeklődni III. ker. 162 szám, Arva ház mellett. 148

Újdécson 10 hold föld eladó. Érdeklődni lehet III. ker. 13. alatt. 171

András Jánosné örökösének III. ker. 458/1 számú háza eladó. Érdeklődni lehet IV. kerület 137. szám alatt. 173

I. ker. 259. számú ház, nagy kerttel eladó. Érdeklődni ugyanott. 170

Egy keveset használt könnyű féderes kocsit és egy alig használt szecsakavó eladó Bővebbet III. ker. 8. sz. a. 169

III. kerület 55. számú ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 168

Klimaj János kőműves- és ácsmester maczózugyi szőlője, 3 szoba, 2 konyha és 2 kamrás háza, zárt folyosóval eladó. Érdeklődés a helyszínen. 167

A „Bárány-vendéglő“ berendezéssel együtt kiadó. 165

Ódácson 45 katasztrális hold tanyásingatlan szép gyümölcsösökkel és 1 hold szőlővel — egészben vagy részben is — eladó. Felvilágosítást ad dr. Dörnyei József ügyvéd. 163

Egy jókarban lévő hálószobabútor eladó. Pricz Pál IV. kerület 61. 161

Lakás teljes ellátással III. kerület Damjanich-utca 274. szám alatt. 160

III. ker. 122. szám alatt SHB motor, egy féderes Nagyatádi-kocsi és egy kerékpár eladó. 159

Mangolzugban 142 négyszögöl medderrel együtt eladó. II. ker. 514. 158

Eladó Ezüst-szőlőkben 550 négyszögöl szántó, a rajta lévő III. külkerület 436. számú tanyával. Érdeklődni lehet dr. Wolf Jenő ügyvédnél. 157

Eladó: II. kerület 33. szám alatt 1 darab Kühne 15 soros vetőgép, 1 darab 2-es eke, 1 drb kukoricamorzóoló, 1 drb triór-rosta, 1 darab nagy mangorló. 156

Csabacsúdon a Luasztig-féle földből 3 hold föld eladó. Érdeklődni IV. kerület 262. szám alatt. 155

Özv. Labancz Gábornéknak Ócsódon 550. szám alatt sarkitáza, mely bármilyen üzletnek megfelelő, eladó. 178

III. kerület 347. számú ház eladó. Érdeklődni ugyanott. 154

Mangolban 500 négyszögöl gyümölcsös szőlővel eladó. II. ker. 281. 142

I. ker. 618 sz. ház fűszerüzlettel együtt, ugyanott egy féltelek eladó. 143

Baginyi József, ócsakovas kereskedőnél (II. 212 sz. a.) egy lakás kiadó. 144

Azonnalra szoba-konyha és mellékhelyiségből álló lakást, vagy kisebbet bérelnek. Mária-malom főmolnára. 164

Nyomatott Müller Károly könyvnyomdájában, Szarvason